

ophævelse af eller afslag på samvær som udgangspunkt følges. En påstand om voldelig adfærd bør endvidere under sagsbehandlingen kunne føre til suspension af samværet, mens der foregår yderligere sagsoplysning/undersøgelser.

Er der påstand om *misbrug*, er det ligeledes vigtigt, at forholdet afdækkes, og at dette sker så hurtigt som muligt. Der bør ske en nøje afvejning af misbrugets karakter over for hensynet til barnet og dets behov for en fortsat kontakt med samværsforælderen. I vurderingen bør det inddrages, om det er muligt at tilrettelægge samværet på en måde, hvor barnet kan føle sig trygt, uanset samværsforælderen problemer (overvåget samvær, kendesamvær, dagsamvær osv.).

Udvalget mener endvidere, at en *samværsforælders ustabilitet* af et vist omfang bør kunne føre til ophævelse på et tidligere tidspunkt, end det er tilfældet i dag. Har en samværsforælder over nogle gange undladt at møde op til samvær uden afbud eller begrundelse, må udgangspunktet være, at "bevisbyrden" vendes af hensyn til barnet. Det må herefter være op til den svigtende forælder at godtgøre, at forholdene har ændret sig i en sådan grad, at et fremtidigt samvær må forventes at kunne forløbe uden problemer, og at barnet således ikke fortsat skal opleve svigt og ustabilitet. Ustabilitet af denne karakter må dog samtidig føre til, at samværsforælderen gennem rådgivning søges bibragt en forståelse af barnets perspektiv. Fører sådanne bestræbelser ikke til den nødvendige forståelse fra samværsforælderen side, må samværet herefter kunne afslås eller ophæves.

Er der tale om, at bopælsforælderen uden nogen påviselig begrundelse søger at *hindre samværet* mellem barnet og samværsforælderen, er det efter udvalgets opfattelse vigtigt, at det så tidligt som muligt i forløbet gennem en børnesagkyndig undersøgelse søges afklaret, hvad der ligger til grund herfor, og om det er til barnets bedste, at der fortsat er samvær – selv om dette eventuel skal gennemføres ved tvang. En tidlig afdækning af omstændighederne – og herunder en mulighed for børnesagkyndig rådgivning eller mægling mv. – må være i både barnets og begge forældres interesse. Begge forældre bør tidligt have mulighed for at opnå en forståelse for barnets perspektiv i en konflikt, der ellers kan føre til langvarige tovtrækkerier om barnet med store konsekvenser for dette.

I sager, hvor barnet og samværsforælderen har været *adskilt længe* (eller aldrig har kendt hinanden), finder udvalget, at der bør tages udgangspunkt i barnets ønsker og behov og således i barnets perspektiv frem for adskillelsens længde og baggrunden for denne. Således bør barnets holdning, synspunkter, ønsker og

behov altid søges afklaret, hvor en bopælsforælder ikke ønsker, at barnet og en samværsforælder skal genoptage eller etablere en kontakt efter en længere tidsperiode, og dette bør vægtes tungt ved bedømmelsen. Barnets perspektiv bør som udgangspunkt søges belyst ved hjælp af en børnesagkyndig undersøgelse. Samtidig skal der tages hensyn til barnets samlede situation, idet det i nogle tilfælde kan være urimeligt forstyrrende for barnet i forhold til det hverdagsliv, der er opbygget, hvis der efter lang tid (gen)etableres et samvær eller en kontakt. Udvalget mener i den forbindelse, at der bør ske en mere nuanceret bedømmelse af spørgsmålet om betydningen af andre forældrefigurer i barnets liv (stedforældre). Om dette taler for, at der ikke (gen)etableres en kontakt med samværsforælderen, bør således afhænge af en konkret vurdering i den enkelte sag.

Udvalget skal endelig bemærke, at der som led i regelforenklingen på det familieretlige område skete en ændring af kriteriet for, hvornår der kan ske ændring af en eksisterende samværsaftale eller afgørelse. Kriteriet blev skærpet, sådan at ændring som udgangspunkt alene kan ske, hvis der er tale om væsentligt forandrede forhold. Udvalget foreslår, at dette skærpede ændringskriterium videreføres, da det gennem den foreslåede bestemmelse i § 4 således er præciseret, at også en afgørelse om afvisning af at behandle en anmodning om ændring af samvær skal træffes ud fra, hvad der er bedst for barnet.

Der henvises til betænkningens afsnit 6.4.7.5.2.

4.8.3. Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggendes overvejelser

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggende er enig i Udvalget om Forældremyndighed og Samværs anbefaling om, at der i sager om afslag på og ophævelse af samvær bør ske en fremhævelse af barnets perspektiv, således at børn gøres mere synlige i sagsbehandlingen, f.eks. ved at inddrage børnene via børnesamtaler eller børnesagkyndige undersøgelser. Det er desuden vigtigt, at der tidligt i sagsforløbet sker en tilstrækkelig oplysning af sagen, herunder ved at fremme det tværfaglige samarbejde mellem kommuner og statsforvaltninger.

Ministeriet kan desuden støtte udvalgets anbefalinger om, at der fortsat sker evaluering og metodeudvikling af området, samt at der sker en kvalificering og harmonisering af de børnesagkyndige undersøgelser ved at der udarbejdes fælles regler eller minimumskrav.

Ministeriet kan generelt tilslutte sig udvalgets overvejelser og anbefalinger vedrørende den fremtidige